

SZARVAS ÉS VIDEKE

TÁRSADALMI és SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak:		Megjelen hetenkint egyszer, vasárnap.	Hirdetéseket
Egész évre	5 frt — kr.	Szerkesztőség:	elfogad s jutányosan számít a
Félévre	2 frt 50 kr.	Búza-utca 1283. szám, hova a lap szellemi	Kiadóhivatal:
Negyedévre	1 frt 25 kr.	részét illető közlemények küldendők.	Béicey-út saját-ház 11.
Egyes szám ára 10 kr.		Kéziratok nem adatnak vissza.	hova az előfizetési pénzek intézendők.

Kendertermelés és házi szövőipar Békésmegyében.

Az idén történt az első kísérlet megyénkben a kendertermelés meghonosítására.

A vármegye területén mintegy 264 holdnyi terület lett bevetve, mely vetés, mostani állását tekintve, igen szép termésre enged következtetni. Valóban kívánatos, hogy e kísérlet a lehető eredményre vezessen, mert a kendertermelés meghonosításával egy nem csekélyebb fontosságú kérdés t. i. a házi szövőipar meghonosításának kérdése is meg lenne oldva s e szintén most fejlődő iparágnak jövője biztosítva lenne.

Hogy e kérdés mennyire fontos, nem szorul bővebb magyarázatra. Elég, ha a közelmúltban lefolyt munkás-zavargásokra visszagondolunk. Az egész ország megdöbben annak hallatára, hogy hazánknak legaldottabb vidékén ütötte fel fejét a szocializmus, pedig ez a 'enforgó viszonyok között egészen természetes. Igaz ugyan, hogy egy al-

földi munkás a munka idején, nyáron sokkal többet keres, mint a felföldi, kinek nem kizárólag a mezői gazdálkodás adja meg a mindennapi kenyeret, csak hogy a magasabb igény, a helyes beosztás hiánya s végre az egész télen át tartó keresethiány oly tényezők, melyek a megélhetést majdnem lehetlenné teszik.

E lajon akart segíteni a kormány midőn a házi szövőipar meghonosítását tűzte ki célul és bizonyára a leg-helyesebb eszközt választotta, midőn e keresetforrást megnyitotta az alföldi munkás népe előtt.

A dolmány-csomagolóhoz szükséges kővászónból mintegy 200 ezer métert rendelt meg, mely tömeg a vállalkozóval kötött szerződés szigorú kívánalma szerint háziipar utján állítandó elő.

A megrendelt mennyiségű vászon a kellő időben pontosan szállítatik s így bátran mondhatjuk, hogy a kísérlet fényesen sikerült. Szándékosan írtuk a kísérlet szót, mert hiszen ezen 200 ezer métert ugyszólván maga Me-

ző-Berény község állította elő s így azt hisszük, hogy ezentúl az egész szükséglet ily úton fog beszereztetni, mert ha itt megállapodik a kormány, a dolog csak a kísérlet stádiumában fog maradni s a cél, a keresethiány megszüntetése előrve nem lesz.

Ezen vászonhoz a szükséges fonal drága fuvarral messze vidékről szállítatik ide.

Ez az a pont, mely a házi szövőipart a kendertermeléssel elválaszthatatlanul összefűzi.

Felcsendes magyarázgatni, hogy mennyivel előnyösebb a termelőre úgy, mint a vállalkozóra, ha a szükséges cikket készen tudja eladni illetve beszerezni.

Éppen ez okból a kendertermelők abban állapodtak meg, hogy a kendertermés egy részét nem adják be a szegedi kender- és lenipar részvénytársaságnak, mely a kenderkoró métermérszóját 2 frtjával igéri beváltani, hanem első főkulag feldolgoztatják maguk, nem gyárilag, hanem házilag. És ez a helyes eljárás. Nem az a célja a

A SZARVAS ÉS VIDEKE TÁRCÁJA

Dalos meső . . .

Dalos mező, vadvirággal behintett,
Barua kis lány a szemembe
Jaj de sokszor tekintett:

Dalos mezőn annyi virág nem terem,
Mint a lányszor a szemembe
Kacsintottál kedvesem

Árnyas erdő lombja között madárdal,
Jaj de sokszor jirtam én ott
Azzal a kis leánnyal;

Árnyas erdőn madár annyit nem dalol,
Mint a mennyi csókot lejtam
Rózsapiros ajkadról.

Dalos mezőn, árnyas erdőn hideg szél,
Hull a virág, hull a fűvirág
A sárguló fűvel.

Nincsen annyi hulló lombja az águnk,
Mint a mennyi szírből szakadt
Sóhajom száll utánad.

DALOS ISTVÁN.

Kirándulás Nápolyból Pompeibe és a Vezúvra.

A Szarvas és Vidéke eredeti tárcája
Írta: Mocskónyi József.

Egy felől a *Punta della Campanella*, valamint a regényes *Capri* sziget, másfelől a sziklás *Miseno* hegyfok, továbbá a kis *Procida* és a vulkanikus *Ischia* szigetek által körülfatartott gyönyörű tengeröbölben, melyet beragyog a déli világ sötét kék derűje, széles hegylejtőhöz támaszkodva, félkör alakban, amphitheátrum-szerűleg emelkedik a tenger felett Itália legnépesebb városa, *Nápoly*. — Tágas kikötőtől délre, a tengeröböl közep partjának gondosan ápolt szőlőkertől és kertektől környezetű rónáján előttünk egyformán magasra emelkedő füstoszlopával az ó-világ egyik legféltettebb tűzhegye, a *Vezúv*, melytől nem messze, délkeletre terül el csodás romjaival a komorsíri-város, *Pompeii*. — délnyugatra pedig a fölé épült *Portici* és *Resina* helységek alatt alussza örök álmát sötét sírjában a tömör lávaréteggel borított sziklencétes *Herculanium*.

Nápolynak e tündéri környékét, a változatoságban gazdag és bőkezű természet annyi bájjal, annyi kincsessel ruházta fel,

hogy e tájat eltán tartják az egész földkerekségén legszebbnek és legerdekesebbnek. Nem hiába hangoztatja büszkén az olasz közmondás: „Vedi Napoli e poi muori” (Nézd meg Nápolyt s azután halj meg). E tündéri vidék pazar pompája valóban páratlan, varázslatától lelkünk a gyönyör és élvezet édes mámorába merül. Bár merre tekintünk, mindenfelé remek tájkép ragyog elénk. E természeti szépségektől ragyogó panorámát élethűen leírni lehetetlenség; ezt latni és bámultatni kell, a leírás az élvezetes szemlélet egyszerű hatását pótolni nem képes.

Aki soha sem volt Nápolyban, annak fogalma sem lehet azon fölséges élvezetekről, melyekkel ez óriási városnak érdekes kirándulásokban gazdag környéke kedveskedik. A kirándulási helyek közül, csábító érdekességével, páratlan ritkaságaival leginkább kiválik a csaknem két ezredévig föld alatt porladt Pompeii, s e város szörnyű katasztrófájának vétkes okozója, a mindenki előtt üsmerekes vén Vezúv. E kirándulási helyek, azonkívül, hogy sajátos és meglepő hatással vannak a szemlélőre, egyszersmind alkalmasak tudományos szemlélődésükre is.

Mínthogy Pompeiban rendszeres vasút-állomás van, a melytől csak mintegy 200 lé-

a magyar gazdaközönségnek a kendertermeléssel, hogy a szegedi részvénytársaság tegye el a hasznot, hanem az, hogy magának szerezzék meg fáradozásaiért a nagyön is megillető jutalmat.

Mert hme?

Egy hold megterem (középtermést véve) 40 métermázsa kenderkórót értéke 40-szer 2 . . . . . 80 frt.
Levonva a költségeket . . . . . 40 „
Tiszta nyeresemény . . . . . 40 frt

Ha pedig feldolgoztatjuk:

40 mm, kóró ad 25% kendert 10 mm.
á 25 frt . . . . . 250 frt.
Levonva az összes költséget 120 frt.
Tiszta nyeresemény . . . . . 130 frt.

Tehát holdanként 90 frttal több a tiszta haszon, ha a kendert a termelő nem nyersen adja el, hanem feldolgoztatja, s ha e feldolgozás egészen a szövésig folytatattatik, a nyers bevétel 5—600 frtig fokozódik.

A föld felszántásától a kóró levágásáig a költségek nem számítottak, mert ez mindkét esetben ugyanaz marad, így az eredményt nem alterálja.

Látjuk tehát, hogy érdekében áll a gazdaközönségnek, hogy kendertermését maga dolgoztassa fel.

Mem csekély figyelmet érdemel az a körülmény sem, hogy a dohány-csomagoló vászon készítésével kapcsolatban a vállalkozó M.-Berényben egy szövőtanműhelyt is állított fel, hol 12 növendék állandóan a jobb minőségű vászon szövését tanulja, egy szepességi szövőmestertől sa kellő ügyességet elsajátított növendékek folyton új növendékeknek adnak helyet. A kilépő nö-

vendék egy gyors vetélővel ellátott szövőszéket kap és otthon folytatja a munkát. Ezenkívül ugyancsak M.-Berényben a dohányjövődéki kincstár megrendelése folytán 15,000 méter háromnyüstös vászon is készül az említett szövőmester felügyelete alatt, szintén háziipari uton.

Ha tehát az itt említett szövési munkálatokhoz szükséges anyag a kendermag elvetésétől kezdve egészen a fonallá való feldolgozásig itt háziipari uton állittatik elő és mindjárt ezen cikkekre piacot is talál, nagyon természetes, hogy ez nemcsak a termelőkre, hanem általában nemzetgazdasági szempontból is megbecsülhetetlen előny. Míg ellenben ha a szegedi vagy bármely más gyárnak a nyers kenderkóró szállittatik, ezen gyárak, melyeknek természetszerű hivatása az, hogy minél nagyobb anyagi hasznot produkáljanak, azt az árat, melyet a termelő házi feldolgozással elér, soha meg nem adhatják.

Tekintettel tehát azon körülményre, hogy az államnak is érdekében áll polgárainak anyagi jólétét biztosítani, igen kívánatos volna, ha megragadná az alkalmat és egy kenderkikészítő telepre irányuló kezdeményezést erkölcsi és anyagi gyámolításban részesítené.

B.

Városi képviselő.

Június 9.

Mai nap delutánján tartott rövid képviselői gyűlésen, melyen a tagok ismét gyér számban jelentek meg, legelső tárgyaló tárgyalt fel a megszerzett társulati ovoda körüli további intézkedés kérdése Kifogásolta-

tt ezen tárgy Kis Mihály és társai által azon okból, mert általuk a megyéhez föllebbezés adatott volna be, és hogy ezen ovoda helyiség nem célszerű helyen állara fenu. Minthogy azonban a hivatolt föllebbezés mely ezen egy ovoda ellen intéztetett, s ugyan ezen tárgyban hozott határozat a törvényszabta napokon közszemlére volt kitéve s ellene — vagyis az ovoda átvétele ellen — föllebbezés külön beadva nem lett, az ügy a megyéhez jóváhagyás végett felterjesztetni határoztatott.

Következett Klonk Józsefnek indítványa, mely már negyedizben kerül a képviselői elé, a regale peres ügybeni egyezkedés fonalanak újból való felvétele tárgyában. Mintán ily terheket elvállalni szándékolt egyezség kötése a közs. törvény 110. §-a értelmében a képviselői tagjai általános szavazattöbbségét igényli, jelenleg pedig a képviselők száma eme mértéket meg nem üti, de az ily indítvány fölött csakis 30 napi időköz után lehetővé határozatot hozni, ezen ügy csak ezen határidő elteltével fog érdemileg tárgyalatni, s addig is véleményezés okáért a városi egyezkedő hetes bizottságnak kiadatni rendeltetett.

Az endrői országut mentén fekvő ugynevezett „Miklós deák halom“ melletti birtokosok némelyike az utat megszükitvén, a megyei alispán a közs. törvény 115 §-a értelmében az utnak per utján leendő visszaszerzésével Szarvas város részéről a megyei tiszti főügyészt bizta meg. Ugyan ily intézkedés tetetett a csáki elzárt ut kinyitása érdekében is, minélfogva a városnak perci két új hivatalos perrel szaporodtak meg. Van pedig már ilyen: a regale közbirtokosság ellen az országos kárpótlás elnyerése és az ös-zes regale vagyonnak tulajdona iránti két per, s ezeken kívül a szőlős gazdáknak a kántor-bormérés iránti rengeteg-követelés iránti perök, mind a gyulai kir. törvényszék előtt folyó perek.

A város körüli vízmentő körgát által elfoglalt kisebb területek kártalanítása iránti igények rövid uton lett elintézése után az ülés 5 óra után bekezesztetett.

pést kell tennünk, hogy a hajdani város ki-sott romjait, illetőleg az ezekhez vezető be-járatot elérjük, a Pompeiba való kirándulás nagyon egyszerű, éppen nem jár semmiféle nehézségekkel. A Vezuv tűzhányóra célba vett kirándulás végrehajtására már többféle út és mód kínálkozik, melyeknek megválasztását ki-kij saját igényeinek megfelelően esz-közölheti. A kik a tetemes költségtöbblettől eltekintve, szívesen hódolnak a kényelemnek, azoknak rendelkezésére áll a „Cook Tamás és fia“-cég, angol utazási-vállalat által léte-sített, és 1880-ban megnyitott sodronykötél-pálya (Ferrovia funicolare del Vesuvio), ez Resinától indul ki, hova Nápolyból az uta-sokat a vállalat saját társas-kocsijain szállítja. Ezen 800 meter hosszú vasut Resinától körülbelül a pálya fele útján levő Obser-vatorium érintésével folytonos látatalajon emelkedik fel az 1180 méternyi magasság-ban levő felső állomásig, a melyen vendéglő és távirida is áll a kirándulók rendelkezésére. Innen a kraterig még mintegy 150 méternyi távolság van hátra, melyet a kirándulóknak már gyalog, vagy a megszabott külön díj lefizetése esetén rendelkezésre bocsájtott hordszéken (portantina) kell megtenniük. Az

utazás Nápolytól egészben véve 4 órát igényel, és 28 lirába kerül.

Általában el van ősmerve, hogy ezen pályának igénybevételével való Vezuv-kirándulás, a mellett, hogy igen drága, az élvezetesség tekintetében mögötte áll a Pompeiből lóháton, vagy öszvéren való fáradságosabb, de egyszersmint jutányosabb és érdekesebb kirándulásnak, melynél az utas, azon kívül, hogy tetszése szerint választja útját a felmenetelre, azon előnyben is részesül, hogy egyáltalán nincs feszélyezve, és lekötve semmi által, és hogy menet közben sokkal szabadabban élvezheti a mindenfelé elterülő gyönyörű vidék szépségeit. A kirándulásnak ez utóbbi módja továbbá azon előnnyel is jár, hogy a Vezuv megmászása előtt Pompeit is meg lehet tekinteni, s így a két kirándulást, melyeket különben egyenként kellene végrehajtani, össze lehet kötni, ami egészben véve csak egy teljes napot vesz igénybe s így jelentékeny időmegtakarítással jár. A hegymászás művészetébe tökéletesen begyakorolt jámbor párakat, lovakat vagy öszvéreket, a melyek az utat már kitünően ősmerek, vezetőkkol együtt, úgy Pompeiben, mint az ennek szomszédságában levő Torre Annunziata nevű helységben mindenkor lehet

szerezni, mely felszereléssel valamivel hosszabb idő alatt, de ugyanazon magasságra lehet feljutni, a melyre az említett pálya felkapaszkodik. A Vesuv legfelső meredekén természetesen lóval sem lehet felhatolni, ezen utat tehát a tűztölesérig ez esetben is csak gyalog, vagy hordszéken lehet megtenni.

Számot vetve a fenforgó körülményekkel, melyek szerint a Vesuvnak megmászása lóháton kétségtelenül érdekesebb, mint az említett pályán, az érdekességet minden fáradságnak elébe helyezve, én is ez utóbbi módot választottam, és a Vezuvnak Pompeiből, lóháton való megmászására határoztam magamat.

*

F. é. április hó 25-én délelőtt 10 órakor indultam Nápolyból a salernói vasut-vonalon Pompeiba. Az idő nagyon kedvezett. A légszelid volt, az egész táj élénk verőfényben ragyogott, mi annál inkább kellemesen hatott reám, mert a tiszta derült napot, a vándorló utasnak ezen drága kincsét, útmutatóm is a sikeres vezuvi — kirándulás lényeges feltételeként hangoztatta. S. Giovanni a Tuducció kis állomást elhagyva, a látkozó mindinkább szabadabb lesz, jobb kéz felől a mind jobban elmaradó Nápolyra s ennek tengertől

A központi választmánynak június 6-án d. u. tartott ülésében, előkerült az 1894. évre érvényes orsz. gyűlési képviselő választók névjegyzékének összeállítása, a kiküldött hármastagnó bizottság által elkészítve a névlajstrom elfogadása esetén az első-jegyzői irodában közszemlére fog július 15-ig bezárólag kitétetni, hol az illető érdekeltek által naponként a hivatalos órákban megtekinthető. Együttal a nyilvánosságra leendő juttatás iránt a kellő határozat meghozatott. A felszólamlások július 15-től fogva lesznek tárgyalandók.

Az összeírt választók ezuttali száma 1173. a B. tabella alapján, míg a múlt évben 1048 választó lett végleg megállapítva. Szaporodott tehát 125 választóval eddigelé. A szaporodást azon körülmény idézte elő, hogy a kataszteri végleszámlással többen a census mértékeig jutottak, míg azelőtt a 20 frt 60 kr. napi censust el nem érték. Előfordult olyan eset is, hogy a 20 frt 59 kr. egyenes állami adót fizető egyén 1 kr. miatt választói jogosultságától elesett, és vannak számosabban olyanok, kik adójukat április 15-ig befizetni elmulasztván, a törvény értelmében kihagyandók voltak.

Szolgáljon ezen körülmény jövőre nézve serkentőül azokra, kik választói jogosultságukat megtartani kívánják.

Regale-képvisélet.

Jún. 7.

Mai nap délután szokatlanul telt meg a reg. épület tanácssterme, nemcsak a képviselőkkel, hanem a nyilvánosság jogán számos érdeklődő polgárokkal is. Az érdeklődés onnan eredt, hogy a közgyűlési meghívóban a tárgyak közé fel volt véve Janurik Mátyás és számos társainak kérvénye, a várossal megkötendő egység létrehozása iránt. — A rendes elnöknek betegsége miatt a tanácskozást Bankó György alnök vezette, s ugyanő teljes örömeinek adott kifejezést azon alkalomból, hogy a jogosított polgárság, a nyilvánosság jogán, oly nagy számmal jelent meg és az ügyek iránt melegen érdeklődik.

Bejelentetett, hogy a holt-Körös vizének felfrissítése alkalmával bebocsátott élő víz, több medri-, illetve parti földet elborítván, minthogy ezen földek bérbe adtak, az elöntött összesen 5¹¹/₁₀₀ hold kártalanítást von maga után. A felvett mérnöki jegyzék nyilvántartása mellett a pénztári hivatal utasított, hogy ennek alapján a bérelengedést az évre kiszámítsa s eszközölje.

A Sas melletti mészárszék, ily célra közhatóságilag bezáratván, — a pénztárnok utasítva lett, hogy ezen helyiséget lakható állapotba helyezze s lakhelyiséggé átalakítva a pénztár javára hasznosítsa.

A reg. jogok átírására vonatkozó küldöttségi jelentés felolvasása után, annak véleményezése elfogadtatott. A régebbi idő óta benlevő s még ki nem vett osztalékok kiadása — ha a felek minősége s azonossága igazolhatnák — elhatározatott. — Történt e tárgyban felszólalás a tekintetben, hogy az igazolás ne azonosíttassék azon szigorúsággal s merev pontossággal, mint a járási telekkönyveknél divik, mert ott azt a törvény parancsolja; a birtoki főkönyv a birtokosságnál házilag kezeltek, ezért a jogosított polgárok sok pénzbe kerülő okmányok befejezésére ne kényszeríttessenek, hanem mól és alkalom nyújtás-ék arra, hogy téves bejegyeztetések tanuk által s egyéb uton költségkimelés tekintetéből kijavíttassék. Hosszabb vita után az eddigi gyakorlat — tehát a költséges ut — megtartatott.

Olvastatott Janurik Mátyás és 30-40 társainak kérvénye az iránt, hogy a regale-képvisélet a városi egyezkedő hetes bizottság által, a reg. tulajdonjog és reg. kárptólás fejében minden egyesa jog után felajánlott 85 frttal s a f. évi megtakarított pénzkészlettel elégedjék be, és hogy a folyamatban levő áldatlan perlekedést beszüntetvén, az ily értelemben hozandó határozatát jóváhagyás és megerősítés végett a nagy népgyűlés elé terjessze, egyuttal pedig ezen közgyűlés határidejét a jogosult polgárságnak három egymásután következő vasárnapokon leendő közhírré tétellel, jó eleve tudomására juttassa. — Az e fölötti tanácskozás eléggé komoly és tárgyilagos volt, eltekintve egy

nyilatkozattól, mely a jelenvolt J. M. kérvényező által társai részéről is visszautasítatott. Határozatott tehát, hogy miután köztudomás szerint épen e tárgyban Kl. J. indítványára a városi képviselő-testület f. é. július 3-án érdemlegesen fogván megállapodni s miután eddigelé a város képviselőlete a souma iránt a regale-képviselőletnél tüzetesen és formaszorint nyilatkozatot nem nyújtott át, ezért a nagy gyűlés elé ily fontos tárgyat kellő előkészület nélkül terjeszteni nem lehet, ez okból a jelen képviselőlet a kérvény teljesítését időelőttinek találta, s érdemleges határozatát annak idejére halasztva, — kérvényezőket békés várakozásra felhívta, mibe a jelenvolt kérvényezők közül többen bele is nyugodtak.

A helybeli iparos-tanoncok ez évi kiállítására a regale nagy tanácsstermet kérelmezvén, az készséggel ez évre is átengedtetett; azonban a már évek óta divó, a szorgalmakat és buzditást előmozdító 10 frtnyi segélynyújtás a reg. pénztárból, csakis szavazattöbbséggel lett keresztülvihető.

Az ideai termelvényű első faltégla ára 16 frtról 15 frtra lön ezre után leszállítva, mivel a téglagyár szomszédságában épült privat téglagyárral a versenyt kiállani kényeszerítve van a pénztár.

Az ülés 6 órakor bezáratott.

M i u j s á g ?

— **Pótbejárás.** A békés-csanádi vasut orosházai utvonalan L a k a t o s Aladár miniszteri titkár, H a v i á r Lajos, az államépítészeti főnöke, B a r t ó k y József főszolgabíró és S z é k á c s István biz. tag pótbejárást tartott, június 7-én. Ezzel kapcsolatban azokhoz, miket a vasutépítésről múlt számunkban írtunk, levelezőnk tudósítása alapján pótllólag még következőket közölhetjük: Az indó- és őrházak felépítési munkálatához 3 hét előtt, a rendőri bejárások elkészítéséhez pedig pár nappal ezelőtt fogtak. Az ács- és asztalos munkák teljesen készen állanak. A homokoláshoz vésztői, gyomai, endrődi, bánfalvi, kondorosi és egy részben orosházi

ővezett fenséges környékére, melyet a sorrentini félsziget zár be, gyönyörű kilátás nyílik meg szemünk előtt. Oly remek panoráma ez, melynél különbet az ó- és új-világ bármely vidéke is alig mutathatna. A vasut egészen közel jön a tengerhez; salakos és horzsköves utján csakhamar eléri *Portici* állomást, hol baloldalon előtűnik az örök fiistkoronázta Vezűv is a körülötte elhelyezkedett vakmerő helységekkkel, melyeknek vakolatlan, barna házacskáit egész ligeteket képező hatalmas kaktusz-bokrok árnyékolják körül. Ezen paraszt-házikók teteje, valószínűleg a Vezűv veszedelmes kitörései ellen való védekezés céljából, közönséges fedélzet helyett vagy egészen lapos, vagy mérsékelt domború mennyezettel van beborítva, úgy, hogy mindenik ház tetején kényelmesen lehet sétálni. A tetőzeteket alacsony falszegély köríti, s a domború tetők nyomottkupjai négyzetes karimájú kalapokhoz, a sima tetőzetek pedig egy-egy kömedencéhez hasonlítanak. Ugy látszik, hogy ez utóbbiak egyuttal udvar gyanánt is szolgálhatnak a ház népének. Az asszony kényelmesen mosogat fent a tetőn, körülötte, a napra ponyván

kiterített gabona mellett félig mez elen porontyokpajzán csoportja játszadozik, s ezt az idyllt kiegészíti a ház borzas kis kutyája, mely a fedélzet alacsony párkányzatának egyik szögletéről fáradhatlanul ugatja továbbogó vonatunkat. Particitől csak 4 kilométerre lekszik *Torre del Greco* szomszéd állomás, a szerencsétlen hasonnevű helységgel, mely a pusztulás szomorú képét tárja elénk. A körülálló romhalmazok, repedezett falak, hatalmas földszakadások tátongó nyílásaikkal és az összetorlódtott lávaréteg által képezett dombok, a pusztulás e rémületes nyomai hirdetik azt a borzasztó katasztrófát, melyet a Vezűv 1861. évi heves kitörése okozott mindenféle halált és enyészetet osztva s e jelentékeny korallkereskedése által hajdan virágzó várost is rombadöntötte. Itt ott már látni újból felépült házakat, vakmerő lakói, lassacskán feledve a gyászos multat újra kezdik művelni e vidéket, hol a lāvás talaj termékeny földet ad. — Innét a következő *Torre dell' Annunziata* állomásig az egész vidék magán viseli e pusztítás borzalmas nyomait, s valóban jól esik a szemnek e szomorú képet felcserélni a jobb olda-

lon újból kínálkozó pompás kilátással. A tengernek játszva ingó zöld hullámain, kiterjesztett vitorla-szárnyakkal fehérlenek a szerte-kalandozó könnyed halászbárkák, melyeket a tyrrheni-tenger szelid, enyhe szelölője a háttérben sötétlő árnyékos *Castellamare* narancserdői felé terelget. Sajnálatlalt váltam meg e csodás képtől, de vigasztalt az, hogy pár perc alatt elértük Pompei állomást. Midőn kiszálltam, az a tudat, hogy itt vagyok a kiásott romváros közvetlen közelében, felköltötte beunem a vágyat, mielőbb látni e romokat, melyekről már annyi sokat hallottam és olvastam. Mielőtt azonban az érdekes romváros részletes megtekintéséhez fogtam volna, első sorban az állomással szemben levő Hotel Diomede előtt ácsorgó vezűvkalauzoknál 10 liráért egy nyerges lovat alkudtam ki magamnak azon kikötéssel, hogy a kalauz a lóval együtt d. u. két órakor pontosan várjon reám a Diomede szálloda melletti fasornál, hogy a hatalmas Vezűvra tervezett kirándulásomat Pompei nevezettségének megtekintése után, akadálytalanul végrehajthassam.

A délutáni programom ilyenén való el-

napszámosokat alkalmaznak, a sinek lerakásához és a kavicsoláshoz szükséges munkákat ellenben máramaros-szigeti szakértő mesterek végezik. A szükséges homokkihordás és elszállításához külön vágányú vasutat építettek s a tengernyi homokmennyiséget Orosháza bányájából szállítják egész M. Hegyesig. Az új vasutat szeptemberben átadják a forgalomnak.

— **Tűzoltók juniálisa.** A szarvasi önkéntes tűzoltó egyesület tőkájének gyarapítására f. évi június hó 18-án Szarvason a Gróf Károlyi-féle kertben nyári táncmulatságot rendez. Belépti díj: személyenként 50 kr. Családjegy 1 frt. Az egyesület működő tagjai belépti díjat nem fizetnek. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak s nyilvánosan nyugtáztatnak. — Kedvezőtlen idő esetén alkalmas mulató helyről gondoskodva van. A tűzoltók 7 órakor teljes felszerelésben a városházán sorakoznak, honnan zenészővel és a „Szarvas“ fecskendővel vonulnak át a mulatság helyére. — Kezdeté 7 órakor.

— **Hymen.** Id. Mikolay János, a szarvasi ág. ev. főgymnasium gondnoka, hétfőn, jun. 5-én esküdött örök hűséget az evangélikus nagytemplomban néh. Gaál Pál özvegyével. — **Bendery József** nek, a főgymnasium alumneum. bérlejtőjének leányát, Gizellát, eljegyezte Deák Ferenc, szarvasi fiatal mészáros.

— **Kinevezés.** Domokos László, gyulai kir. törvényszéki aljegyzőt, ki a múlt évben a szarvasi kir. bíróságnál viselt hasonló állást, az igazságügyminiszter ugyanazon kir. törvényszékhez jegyzőnek nevezte ki.

— **Ipariskolai vizsgák.** A szarvasi elsőfoku keresk. és ipariskola vizsgálatai jövő vasárnap, jun. hó 18-án d. u. 2—4 óráig fognak megtartatni a következő iskolahelyiségekben: Benka-féle isk.: vizsgaelnök: Sziráczy Gyula Molnár-iskola: vizsg. eln.: Valentiny Jenő; Bracsok-isk.: vizsg. eln.: Varga József; a keresk. isk.: (Benka-isk. d. e. 10—12.) vizsg. eln.: Tájber Gusztáv.

— **A tűzoltóegyesület életéből.** Tűz-

rendezése után, az említett szállodától jobbra mindjárt a romokhoz vezető út elején levő jegypénztárhoz siettem, és a megszabott 2 lira belépti-díj lefizetése után egy hivatalos vezetőt (guida) kaptam. Mi közben vezetőmmel értekeztem, egy fiatal német házaspár — azok közül, kik rendszerint nem annyira tanulmány végett, mint inkább élvezetből keresik fel a szépművészetek és a klasszikus szerelem par excellens hazáját, a bájos, életdús Itáliát —, meginterwievolt, és azon kijelentésemre, hogy beszéljek németül és Pompei romjainak megismerésére indulok, a hozzám való csatlakozásra ajánkozott. Szívesen fogadtam az ajánlatot, s így most már három tagú kis társaságunk, kalauzom vezetésével mellett megindult az eperfákkal szegélyezett, lávakövezetű lejtős úton, a sírjából kiásott klasszikus város romjai felé.

(Folyt. köv.)

oltó egyesületünk, mely még alig egy éve, hogy megalakult, tagjainak számát tekintve örvedetesen gyarapodott a folyó évben; január 1-től lett az egyesületnek 15 új tagja. Eltávozás folytán kiléptek a megalakulás óta hatan és így a szaporulat ez évben 9. Működők összes száma a mai napon 71. Hanyagság miatt pénzbírságra, esetleg kicsapásra ítéltetett egy tag. Az egyesületet nem rég a gyulai bajtársak zászlószentelési ünnepélyén főparancsnokunk képviselte. Jövő augusztus hónapban pedig a szabadkán tartandó országos tűzoltógyűlésen képviselteti magát, hova különben az egyesület összes tagjai megvannak hívva ezen kiállításra és diszgyakorlatokkal egybekapcsolt nagy gyűlésre, tanulmány-szerzés végett több működő tag közül városunkból is.

— **Györy Gizella k. a.,** Györy Imre öcsödi közs. jegyző bájos szép leánya, ki tudvalevőleg először egy szarvasi hangversenyen tűnt fel rokonszenves énekhangjával s most Bpsten Pauli Richárd vezetése mellett készül a művészi pályára, csütörtökön önálló nagyobb szerepben mutatta be magát a népszínházi közönség előtt. Strausz népszerű operettjének, a „Cigánybáró“-nak Arzenáját játszta, s hogy minő sikerrel, arról szóljon egyik fővárosi tekintélyes napilapnak a „Magyar Ujságnak“ idevonatkozó színi referáciája. „Arzena szerepét — írja a „M. U.“ — Györy Gizella k. a. énekelte. A kisasszony pályájának legelején áll ugyan, de máris konstatalhatjuk, hogy ugy játéka, mint éneke tetszett. Énekszámait meglepő precizitással adta és sikeréhez nagyban hozzájárult a magányos külső is, mely operetében nem utolsó kellek. A népszínház igen jó erőt nyer benne és ha tehetsége érvényesülése elé akadályokat nem gördítenek, bizonyos, hogy egy újabb „csillag“ fog sorakozni külföldre gravitáló planetáinakhoz. A közönség nyílt színen is sokszor tapsolt a művésznőnek.

— **A kiket az Ég is kegyel.** Kik lehetnének ezek, ha nem ha a derék szarvasi dalárdisták, kik mivel, mivel nem, tán a dal varázsával megeselekedték azt, ami után a gazdák, — kiknek már túlbőségben hullnapok óta a leimádkozott áldás, — hiába fohászkoztak. Valamiként egykor Jozsué megáldja pályáján a napot, azonképen szüntették meg egy polgári napra a negyvennaposnak indult esőt daláraink is egy u. n. rögtönzött dalestély hírével, melynek lefolyásáról álljon itt saját külön kiküldött tudósítóink jelentése. Tegnap jun. 10. este szép számú férfi- és hölgyközönség jelenlétében tartotta meg a szarvasi dalkar a „Bárány“ nyári helyiségében a múlt vasárnapról a kellemetlen idő miatt elnapolt dalestélyét. A dalkar egész sorozatát mutatta be a válogatott műdaraboknak, melyek közül különösen a Huber-féle „Nemzeti zászló“, a Zimay népdalegyvelege s Huber „Nem nézek én“ c. négyese aratott tetszést, bár az összes énekszámokon megérzett az az elfogódottság, mely a karnak alkalmatlan elhelyezkedésében leli elfogadható magyarázatát. Így is teljesen élvezetes volt az est, melynek megismertlése társadalmi szempontból is kívánatos.

— **Vendégszereplés.** Palotay Piroska, a nemzeti színház naivája, két estén át vendégszerepelt Békés-Gyulán Balogh Gusztáv társulatánál zsufolt házak előtt. A Dolovai nábob leányában, mint Szentirmayné temperamentumos játékával zajos elismerésben részesült. Bucsföllépte Murai Pezsgőjében — Lotti szerepében — volt, mely alkalommal minden jelenete után többszöri

kihívás jutalmazta sikerült játékát és az első felvonásban gyönyörű virágokrévét is kapott.

— **Ne bántsd a tűzoltót!** Még április végén történt, hogy egyszer késő este Kátai József önk. tűzoltót néhány paraszt legény eszavakkal: „Üsd a tűzoltót!“ megtámadta, s rajta oly súlyos testi sértést követtek el, minek következtében Kátai több napon át volt ágyban fekvő beteg. Felgyógyulván, panaszt emelt a járásbírósnál, s ügye e hó 6-án tárgyalatott, a megejtett tárgyalás végeztével terhelt tanuvalomások alapján a bántalmazók főkolomposát, Kovács Jánost, a bíróság 21 napi fogház, 15 frt. pénzbüntetéssel sújtotta, s ezen felül 25 frt. kártérítési összeg megfizetésére kötelezte. Nagyon helyén való dolog volt mindjárt az első esetenél kellő szigorúsággal eljárni a bántalmazókkal szemben, mert a tűzoltók ellen ugyanis nagy az indokolatlan ellenszenv a paraszt legények között, s az ilyen intő példa visszatartja a fiataiságot hasonló tettlegesség elkövetésétől.

— **Öngyilkostót.** Múlt vasárnap délelőtt Nádok András, gümörmegyei melegegyi illetőségű sonkolyos tót, Öcsödön Kerekes Lukács gazda öljában a fedélfára felakasztotta magát, s mire észrevették, meg volt halva. Ezen a vidéken régebben apjával, Nádok Mihálylyal, most pedig Pál öccsével kaszákat szokott árulni és sonkolyt szedni, most is ilyen járásban volt itt, de mint panasolta, rosszul ment az üzlet, s míg öccse a t. földvári vásáron járt, az alatt vetett véget életének. Otthonában nőt s két gyermeket hagyott hátra.

— **Állategészségügy.** A száj- és körömfájás megyénkben annyira terjed, hogy sokan a megyebeli vásárok eltiltásától félnek. Száj- és körömfájás mutatkozik Csabacsüdőn Königswarder, és Csorváson Wenckheim grófok birtokán. A száj- és körömfájást konstatalták még Kigyóson, Gyulán, Sámsonban, és Mezőberényben. Nem kevésbbé aggódnak az állattenyésztők a lépfene miatt, mely Csabán és Szeghalmon mindjobban terjed.

— **A férje bolondja.** Hiszékenységenek esett áldozatul a napokban egy szarvasi parasztasszony, Sárkány Anna, a férjétől elhagyott s hosszabb idő óta elváltan élő Cserhényi Jánosné. Szegény asszony mindenképen szeretett volna újra összekerekülni az urával, s nem is titkolta e vágyát. Neszt vette ennek Károlyi Györgyné cigány asszony, ki nek úgy látszik, jól jövedelmező foglalkozása az elhagyatott buszszalma-özvegyeknek a mindentudó kártyából temérdek szerencsét s a szívek legtitkosabb vágyainak teljesülését jósolni. Károlyiné, Ráczfarkas Róza és Farkas Józsefné nótórius-cigány asszonyokkal azon céltalattal szövetkezett, hogy Cserkényiné hiszékenységet felhasználva, őt addig fogják ámítani szép szavakkal, ígéretekkel, míg selyemkendője, ágyneműje, s készpénze el nem úszik. A három asszony aztán felváltva annyira félre csavarta szegény Cserkényiné esztét, hogy pár hónap alatt mintegy 150 frtnyi ruhaneműt, élelmiszert és készpénzt esaltak ki tőle azon alattomos ígéretekkel, hogy a hűtelen férjét hozzá visszavarásolják. A szegény asszony mikor már majd mindentől ki volt fosztva, csak várt, várt,

s midőn már későcskén beláta, hogy e gazok az ő hiszékenységet felhasználva őt erősen megkárosítottak a nélkül, hogy urának felé való visszahajlását a legkevésbé is tapasztalná, panasszal fordult a redőrséghez, hol a varázslók tagadás után bevallották a fufanggal kifőzött csalárdságot, de a kizsartolt holmik közül alig tudtak már valamit visszaadni. Csodálatos, hogy még mindig akadnak emberek, kik ámitó szép szavak után lépre mennek s ki hagyják magukat zsákmányoltatni; még csodálatosabb, hogy bár e három jósló asszony ellen hasonló üzemek miatt már ismételt feljelentés érkezett, s a jó madarak még mindig szabadon úzik népfosztogató mesterségüket.

— **Zugiskolák.** Békésmegye közigazgatási bizottsága jun. 7. tartott ülésében tárgyalta a zugiskolák ügyét s a felekezeti iskolákban a magyar nyelv oktatásának sikeretelenségét. Két iskola istállóból alakított helyiségben van; a zugiskolák a tanyákon gombamódra elszaporodtak; a magyar nyelvet a csabai tanyai iskolákban abszolúte nem tanítják, noha erre külön ígéretet tettek. A közgyűlés elhatározta, hogy Sárkány Sámuel evangélikus püspökhöz orvoslásért átiratot küld. Botrányosnak találták a gyulai román iskola e feliratát is: „Scola romana.“ Intézkedés történt, hogy a zugiskolákat azonnal becsukják. A közgyűlés elhatározta, hogy abban az esetben, ha a felekezetek nem intézkednek, a városi közgyűlés intenciója szellemében iskolák felállítását rendelik el.

— **Öngyilkos leányok.** Orosházáról írja levelezőnk hogy ott a fiatal leányok újabbán minden szerelmi perpatvart tragédiává avatnak, melynek halál nélkül végződnie nem lehet. Az utóbbi hetekben egyik öngyilkosság a másikat követte s a fiatal leányok, akik halálba futottak, mind azt írták meg utolsó leveleikben, hogy szerelmi bánat tette elviselhetlenné életüket. Legutóbb ismét két ilyen öngyilkosság történt. Tegnapelőtt Győri Ilona akasztotta fel magát, tegnap pedig Benkovics Zsuzsanna ivott mérget.

— **Kitüntetett polgármester.** Gyulán nagy örömmel fogadták azon hírt, hogy király Ö felsége *Dukay* Bélát, Gyula város polgármesterét, a közügyek terén kivívott kiváló érdemei elismerésül a Ferenc József rendlovag keresztjével tüntette ki.

— **Kézcsók ab in visis.** A kaszinói asztaltársaságot egy mosolyós piros lány cipóval örvendeztette meg a minap egyik kedélyes asztaltárs, kinek a szép ducos jószág szintén meglepetésül jött a hivatalosolgája — feleségétől. A finom lány kenyér különösen ízlett egy resignációra hajlandó fiatal professzornak, kikésőn jövén nem értcsülhetett a cipónak eredete felől, s elragadtatásának e szavakkal adott kifejezést: Legyen szabad hódoló kézcsókomat küldeni azon kacsócskákra, melyek a finom házi kenyéreu remekeltek!

— **Lopások.** Egy háromtagu tolvajtársaság került a napokban a szarvasi kir. bíróság gondozó védzárnyai alá: *K. Szabó Ambrus*, már többször büntetett kitanult tolvaj, *Zsibor István* és *Pesti László* öcsüdi lakosok; a két első *Rab László* gazda zárt padlásáról f. hó 4-én éjjel élelmi cikkeket és értékebb házi tárgyakat lopott el. Pesti

pedig *Borbély* Andrásnak három drb bárnát tulajdonította el. Tettök fölött közelőbb fog ítékezni a bíróság.

— **Egy kis helyreigazítás.** A „Budapesti Hírlap“ f. hó 9-iki számában tudósítás jelent meg a békésmegyei zugiskolák betiltása tárgyában megtartott közigazgatási gyűlési tanácskozmányról, s a közlemény, a tanfelügyelő hivatalos jelentésével kapcsolatban azon megjegyzést kockáztatja meg, hogy a szarvasi ev. népiskolákban a magyar nyelv tanulásában elért eredmény az idén visszaesést mutat a tavaly felvett hivatalos tapasztalatokkal szemben. Nem tudom, honnan szerezte adatait a beküldő. A kir. tanfelügyelőtől aligha, mert tanfelügyelő ur Ö Nságához a lefolyt isk. évben nem volt szerencsénk, s így sajnálatunkra nem lehetett alkalmunk a magyar nyelvben tett haladást illetékes megítélőse alá bocsájtani. A közelmúltban megtartott nyilvános vizsgálataink aronban bárkit is meggyőzhetek a felől, hogy iskoláinkban a nemzeti nyelv nagyon is méltányos kezelésben részesül. Aki hallotta — csak keveset említek — *Laukó Mátyás* vagy *Boros Mihály* tanítók növendékeit, kik a vallás kivételével minden tárgyból magyar nyelven adtak szabatos és értelmes feleleteket, s ónekeltek lelkesen hazafias magyar dalokat, annak egy percig sem szabad kétségben lenni az iránt, hogy az új nemzedéknek nyelvben való megmagyarosítása biztos mederben halad a cél felé! Hagyjunk már fel valahára az okatlan gyanúsítgatásokkal! Szarvas, 1893. június 9. ANTLMAGISZTER.

— **Orosházán** a piactéren készült ártézi kútnak medencéje és a csövet magában foglaló, mintegy 24 mm-áza nehézségű szobor felállításához f. hó 7-én hozzáfogtak, s a jövő hét első felében az így tökéletesen felszerelt első ártézi kút a közönség használatára átadják. *Csonka János*, az „Alföld“ szálloda bérloje az ártézi kut vizét a nagy vendéglő udvarára bevezette, így a község tulajdonát képező vendéglőt határozottan értékes befektetéssel emelte. Hát nálunk nem lehetne az ártézi kut vízmenyiségének napi többletét célszerű módon értékesíteni?!

— **Henneberg G.** (cs. kir. udvari szállító) **selyemgyára Zürichben privátmegrendelőknek közvetlenül szállít: fekete fehér és színes selyemszöveteket méterenként 45 krtól 11 frt 65 krig plusztábr és vámmentesen, sima, csikos kockázott és mintázottakat, damasztot stb (mintegy 240. különböző minőség és 2000 különböző szín s árnyalatban). Minták postafordulóval küldetnek, Svájcba címzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 3 kros bélyeg ragasztandó.**

CSARNOK.

A pattogatott kukoricza.

Már hiába beszél bárki is ellene: jó csemege biz az!

Még a gyomrát sem terheli meg vele senki, ha egy féllitert költ is el, hiszen csak levegőt eszik, mely kívül, belől sült kukorica liszttel van behintve. — Okos ember volt a ki kitalálta. Bizonyosan falusi bírós volt, ki ősmerve az asszonyi nemnek jellemző tulajdonát, hogy ajkaik folytonosan beszédre rángatóznak, kidoboltatta az öreg Jánossal a következő hírdetést:

„Tudtára adatik mindeneknek, a kiket

illet, hogy a falu nemes előjárósága, megtapasztalván, miszerint hétfőn a vasárnapi terefere miatt, mely az asszonyok között történik, törvénybíró uramnak annyi sok ügyes bajos dolga volna, hogy Mangoldülőben szántóföldjére vetni ki nem mehetne, a terefere megszüntelése végett rendeltetik, hogy mivel az asszonyi száj mozgás nélkül nem lehetne, ebbeli tulajdonságának megtartása, de a beszédől való megszüntetése végett, benne egész vasárnap délután pattogatott kukorica rágassék.“ Bum! bumm!...

De hát nem erről akarok ám beszélni. Régen volt, talán igaz sem volt! Bárcaik mindég erről leszélhetnék!

Szerelmes voltam, rettenetes szerelmes. Nagyon beleholdvilágosodtam egy kis leány kökény szeméibe. Egymás mellett ültünk, én meg ő a kis padon. Különbön mondhatnám, hogy csak ő, mert én magamról ifjontu szívvel semmit sem tudtam. Mint a hindu Brahmájában, rajta merültem el. Egyszer csak kiszalad az aranyos, köténykéjét fel emelve tér vissza s pattogatott kukoricát kezd csemegézni. Sohasem volt ennél szebb, pedig mindig a legszebb volt. Lélegzetemet is visszatartom, hogy annál jobban szemlélhessem forró szerelmem tárgyát, ki szemével hamiskásan nevetett rám s kedvesen tüntetgette el egymás utána megirigyelt szemeket. Bizonyosan arcomra is kiült bűsö ihletem, mert pár perc múlva nevetve kinált meg.

— No, ne haragadjék, hiszen adok magának is!

Azt hitte a kedves, hogy azért komolyodtam el, mert nem kinált meg. Hej pedig én ha nagyon szépet gondolok, rendesen komolyodom. Ha én a fejemet egyszer az irigyelt pattogatott kukoricáknak helyére nyugtathatnám, arra a kis csipke kötényre!...

Elfogadtam s kivettem tizenkét szemet, de nem ettem meg.

— De hiszen egyék! Nem szokott? akkor adja vissza!

Ujra elkomolyodtam, még hozzá el is pirultam s egész ünnepélyes komolyasággal állottam fel.

— Ha megengedi drága nagysága ezt a tizenkét szemet magammal viszem.

— Tán csirkéket tart odahaza?

— Elviszem — szónokoltam tovább — elteszem örök emlékül, hiszen magamra emlékeztet minden szem közülök; megtartom, megőrzöm!

— Ugy, mint egyebet szokott? Az utcáson eldobja.

— Soha! Nem szoktam esküdni, de ha kívánja...

— Igy görbüljön meg? mutatta egyenesen kicsi rózsás ujját.

— Ugy, ugy karikába!

Enyém lett hát a drága tizenkét szem. Kis dobozba helyeztem őket. Naponként kiszedtem megcsókolgattam beszélgettem velük.

Óh, kedves pattogatott kukoricám!

Már neve is volt mind a tizenkettőnek. Az ókor mithológiáját csak azért kutattam fel, hogy a szerelem istenei, istena szonyjai, és kisasszonyai nevét reájok keresztelhessem.

Vénus volt a legjobban kipattant, Junó következett utána. Amort a legkisebb személyesítő. Valóban ennek az arcomra kissé nevetős volt, mit az egyrészen rajta maradt

kukoricahéj okozott. Sorban jöttek ezután a nimfák, gráciák. Ha tudták volna tanáram, miken tanulom a mitológiát! — Különben nagyon tudtam, hiszen minden reggel elismételtem rajtok.

Egy párszor szerencsétlenség is történt. Vénust forróbban találtam egy reggel megcsókolni, mint gyöngéd szervezete kibirta s betört a karja. Melóti Vénus! — vigasztaltam magam. Máskor pedig Junót találtam leejteni s hirtelen kapván utánna, a guruló Junó lábam alatt recsesent és sikoltva lapult el. Vigasztalhatatlan voltam midőn, kedves tagjai az előbbi gömbölyded formát nem akarták visszanyerni. Végre is megnyugodtam. Asszony, gyarlóság a neved! Különben az asszonnak nem is szükséges az elragadó gömbölydedség! — Amor is kikapta a magát. A sok tapogatásra behorpadt egyik oldala. Se baj! Ugy is sok bajt okoz ő másoknak; szevedjen a gazember!

E szerencsétlenségek dacára is megtörve bár, de fogyva nem, éltek kedves kukoricáim. Midőn azonban forró csókjaim már nagyon megrongálták őket, olvasót csináltam belőlük.

Az első hat szem: szeretlek, imádlak, meghalok érted, megőrülök nélküled, pokol lesz nélküled a mennyország, mennyország lesz veled a pokol: vallomások; a másik hat szem: légy enyém, csak egy csókot adj, légy királyném, lehessen szolgál, kísérhessem lábad nyomát, csak egy kicsit szeress: kéresek valának. — Nem forgatja a szenteskedő Zsuzsi annyit olvasóját, mint én az enyémet!

Egyet fordult azonban az idő kereke. Sok idő telt el, mióta enyéimnek mondhatam e drága jóságokat. Legalább is hat hónap, mely idő nagyon elég arra, hogy egy leány hat ezer gonbolatot forgasson meg fejében; a nappal tizenkét órájának mindenkében egyet, este nyolcat, vasárnap hetvenet s minden gondolatának más-más férfi legyen a tárgya. Az én drága szerelmem, kihez ujabban pattogatott kukorica olvasóm minden reggel és este elimádkoztam egy litániát... oh nem szenderült jobb létre, hanem azzal, kit hatezredikszor gondolt, jegyet váltott.

Leírhatatlan azon érzélem, mely szívemet megszállta. Először sirtam, könnyeztem; aztán törni, zúzni akartam. Egy hétig azt sem tudtam, mit csinállok. De hát nincs oly baj, melynek vége ne volna egyszer. Végre is megnyugodtam s megfogadtam, soha sem fogok többé szeretni; persze a gyehennán égnék már most, ha az Isten az ilyen fogadásokra hallgatna.

Eszembe sem jutott a hűtlen teremtés. Már mosolyogni kezdettem az ifjú héven, már azt hittem, hogy nem is ismertem őt, midőn egy reggel lomogatás közt a kis doboz került kezembe az istenek, istenasszonyok s kisasszonyokkal, vagyis az olvasóval. Orlandói düh fogott el.

Összetöröm, összetiprom ezt az emléket! Emlék? Azt fogadtam, hogy örökre megtartom... Ugy görbüljek meg?... Ha ha ha!

Pokoli térv fogant meg agyamban. Megtartani. Örökre enyém lesz, még ha feltámadok e testben a tulvilágon is... s az isteneket, istenasszonyokat s kisasszonyokat, vagyis a drága olvasót kannibáli mohósággal — megettem.

Idem.

IRODALOM.

Minden intelligens embert érdekelni fogja az az irodalmi termék, mely a fő és székvárosban több kiváló író és hírlapíró közreműködése mellett Weninger János hírlapíró szerkesztése és kiadásában az „Országgyűlési Értesítő“ nyomdájában most kerül sajtó alá. Emlékalbum lesz az a milleniumra vonatkozólag, „Magyarország ezredéves társadalmi (írásban és képben)“ címmel, terjedelmes füzetes kiadásban, melyhez annak idején díszes bekötési táblák járulnak. Ez emlékalbumban minden intelligens egyén arcképe, életrajza és családi összeköttetései közölve lesznek, mi általánosan csak az lesz elérve, hogy a jelenkor társadalmi a késő utókorra át lesz adva, de rendkívül fontos adatokat foglal majd magában az egyes családok összeköttetéseinak ismertetésére nézve is, és így számtalan család nyerhet tájékozást a saját eredetéről, illetve rokoni ágazataira vonatkozólag. Az arcképek és életrajzok — kivéve az ország dignitásait, a kik az emlékalbum elején lesznek csoportosítva — oly sorrendben közöltnék, amilyenben azok a szerkesztésbe jutnak, az album utolsó lapjain azonban betűsoros névmutató lesz, melynek segítségével bárkinek életrajza és az egyes családok arcképcsoportja könnyen feltalálható lesz. Ez emlékalbumot tehát méltán nevezhetnők a társadalom „Lexikon“-jának is, melyben a társadalmi egyénekre és családokra vonatkozó adatok nem csak a jelenkorra, de a késő utókorra nézve is, számtalan irányban beláthatlan előnyökkel szolgálhatnak. De egyesek életrajzának adataiban még a városok, községek, egyesületek, közintézetek, stb. történeteire (keletkezésére és fejlődésére) vonatkozólag is nagybecsű kincs lesz az utókorra szelgáltatva, bizonyára észszerű lesz tehát, ha senki sem tekinti a személyére vonatkozó adatoknak közzétételét, megörökítését talán hiúságnak, hanem a közismeret és az utókor iránti kötelességnek. Arckép hiányában a szerkesztőség csupán az életrajz adataira és az illetők családi összeköttetéseire fog szorítkozni. Ez emlékalbum folyó hó 15-től, esetleg 20-tól kezdve minden hónap 1-én és 15-én füzetes kiadásban (22X28 centiméter nagyságban) fog megjelenni és a millenium megünneplése, illetve az országos kiállítás alkalmával nyeri befejezését, a midőn pompás díszkötésben a kiállításon is szerepelni fog. E nagyszabású irodalmi termékek rendkívül érdekes részét fogja képezni Magyarország ezeréves társadalmi fejlődésének leírása, a honfoglalástól kezdve korunkig, melynek megírására a szerkesztőség és kiadóhivatal történelmi íróik számára a legközelebbi napokban irodalmi pályázatot fog hirdetni. E mű képezi majd a kiadmány legutolsó füzetét, az emlékalbumnak azonban (a bekötés alkalmával) elő részét, melyhez Magyarország dignitásainak arcképcsoportjai s életrajzai fűzethetnek. E nagyszabású mű előfizetési ára: egész évre 12 forint, fél-évre 6 forint, negyedévre 3 forint; havonként tehát csak 1 forint. Füzetenként, nagy album alakú díszes kiadásban 50 kr (1 korona). Az előfizetési pénzek a „Magyarország ezredéves társadalmi írásban és képben“ kiadóhivatalába (VII. kerület, Óvoda-utca 5. szám. II. emelet) intézendők.

Rendkívüli érdekes tartalommal és művészi illusztrációkkal jelent meg a „Képes Családi Lapok“ legutóbbi 24-ik száma. A folyamatban levő közleményeken kívül, melyek a legkedveltebb írók tollából származnak, különösen megemlítendő Tölgyesi Mihálynak, a lap főmunkatársának „A vasuti órák“ című igen sikerült humorcskja, mely az olvasó érdekeltségét eléjétől fogva egész végig folyton lebilincselve tartja. Továbbá Tolnai Lajos szerkesztőnek egy igen kitűnő bírálat Herceg Ferenc kedvelt írónak „A Gyurkovics Lányok“ c. kötetéről. E bírálat kétségekívül országszerte figyelmet fog kelteni. Figyelmet érdemel még Dombay Hugónak egy igen mulattató csevegése a nőkről. Itt melleleg megjegyezzük, hogy Dombay Hugó a Magyar Hírlap által annak idején hirdetett irodalmi pályázaton egy verses elbeszéléssel 50 arany pályadíjat nyert. Rudnyánszky Gyula és Kenézy Csata gyönyörű versei s egyéb érdekes közlemények egészítik ki e szám tartalmát, mely minden tekintetben kielégíti még a legmagasab igényeket is. Mindezeknél fogva szívesen ajánljuk a „Képes Családi Lapok“-at olvasóink figyelmébe. Mutatványszámokat bárkinek ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal.

Közgazdaság.

„Hazánk“ irodalmi és nyomdai részvénytársaság címmel alakulandó új vállalat alapítói tartották f. hó 5-én Budapesten az országos magyar gazdasági egyesületben értekezletüket. Az új vállalat 600,000 korona alaptőkével indul meg, melynek felét az alapítók jegyezték, 300,000 koronára pedig 400 koronás részvények bocsátatnak ki. — Az új vállalat egy nagy nyomdát és egy minden párton kívül álló politikai napi lapot létesít. — Az új napilap, mely összes létező lapjaink között a legnagyobb alaptőkével indul meg: főcélja a magyar gazdasági és technikai érdekek érvényre jutására hatni közre, s kiváló figyelembe fogja a magyar földművelők és földművelő nép érdekeit részesíteni. — A vállalatot létesítő mozgalom vezetői: az országos magyar gazdasági egyesület, az országos erdészeti, a mérnök és építész egyesület tagjai közül kerültek ki. — A vállalat igazgatóságába az első 3 évre kinevezettek: Baross Károly, Bedő Albert, dr. Bernáth István, Bujancsics Sándor, Cserháti Sándor, Fábrián János, Forster Géza, Forster Lajos, Hollán Ernő, Kiss István, Kvassay Jenő, K. Lipthay Sándor, Losoncy Mihály, Máday Sándor, Ney Béla. — Az új napi lap 1894-ik év január hóban indul meg s köréje, mint teljesen független lap köré már most is a magyar journalisztika legjelesebb tagjai csoportosulnak. — Részvények a „Köztelek“ szerkesztőségénél jegyezhetők.

Szerkesztői üzenetek.

M. J. Budapest. Köszönöm. Várom a folytatását.

Mindazon vidéki jó barátainak és ismerőseimnek, kik Debrecenbe történt megvilágosztatásom alkalmából üdvözlő sorokkal felkerestek, ez uton mondok szívből fakadó őszinte köszönetet kedves megemlékezésükért.

Vasuti menetrend.

Érvényes 1893. május 1-től kezdve.

Szarvas-Mezőtúr

7415. v.	7411. v.	7413. v.
Szarvas indul: 8:45 éjjel	9:33 d. e.	1:55 d. u.
Mező-Túr érke: 4:35 "	10:19 "	2:41 "

Mezőtúr-Szarvas,

7416. v.	7412. v.	7414. v.
Mező-Túr indul: 7:47 d. e.	12:35 d. u.	4:58 d. u.
Szarvas érke: 8:33 "	1:21 "	5:44 "

Arad-Budapest.

601. gy.	603. sz.	605. sz.
Arad ind: 8:20 d. e.	1:25 d. e.	9:45 este.
Csaba érke: 9:20 "	12:53 d. u.	11:30 "
" ind: 9:25 "	1:23 d. u.	11:45 éjjel
Mező-Túr érke: 10:29 "	2:51 "	1:29 "
" ind: 10:30 "	2:50 "	1:33 "
Szolnok érke: 11:15 "	4:05 "	2:45 "
" ind: 11:22 "	4:20 "	3:00 "
Budapest érke: 1:20 d. u.	7:25 este	6:30 reggel

Budapest-Arad.

602. gy.	604. sz.	606. sz.
Budapest ind: 1:55 d. u.	8:10 d. e.	10:00 este
Szolnok érke: 3:53 "	11:04 "	1:07 éjjel
" ind: 4:02 "	11:14 "	1:37 "
Mező-Túr érke: 4:47 "	12:18 "	2:46 "
" ind: 4:48 "	12:25 "	2:49 "
Csaba érke: 5:52 "	1:53 "	4:17 "
" ind: 5:57 "	1:13 "	4:37 "
Arad érke: 6:57 este	3:50 "	6:00 reggel

Felelős szerkesztő: **Varga József.**
Kiadó-tulajdonos: **Sámuel A.**

HIRDETÉSEK

A nagymélt. gr. Csáky Albiné tulajdonát képező

„Annaliget melletti”

kaszáló, a kanálsparti gyümölcsös kerttel együtt — esetleg kisebb porcelánokra osztva is, — eladó. A vételre vonatkozó ajánlatok alólirotthoz intézendők

Dr. Salacz Oszkár
ügyvéd.

Ház-eladás.

Varga József tanárnak búza-utcza háza szabadkézből örök áron eladó.

Értekezni lehet a tulajdonossal. — Ugyanott egy csinos **íróasztal**, egyszerűbb festet **fabútor**, valamint kilószámra **makulatur ujságpapír** eladó. 2—3

Szrnka János

kovácsnak,

Beliczay-út 1830. szám

háza

vasut mellett szabad kézből eladó.

Hirdetmény.

Van szerencsénk a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a csabai uton levő ujjonnan felállított téglagyárunkban a téglaeladást a mai nappal megkezdjük.

Kéretnek az igen tisztelt venni szándékozók rendelményeiket Scheiner Jakab üzletében (piactér) eszközölni, a hol bővebb felvilágosítással is készséggel szolgálunk.

kiváló tisztelettel

Scheiner és társai

téglagyárosok.

A Horgony-Pain-Expeller.

Ezen rég jónak bizonyult be-dürzsölés, csusz, köszvény, hátfájdalmak és meghűlések ellen a világ minden részén el van terjedve és kitűnő hatása által

— a legjobb —

házi szer hírnevét elnyerte. A valódi Horgony-Pain-Expeller majdnem minden gyógyszerárban kapható 40 kros, 70 kros és 1 frt. 20 kr üvegekben és így a legolcsóbb

házi szer.

ZACHERLIN

Vigyázzát a

bevásárlásnál

Tudó... Nekem nem kell kinyitott rovarpor; mert én Zacherlint kértem! ezt a kiváló szert méltán dicsérik, mint a legeslegjobb eszközt mindenféle rovar ellen, azért veszek én csak lepecsételt üveget Zacherlin névvel.

Kapható:

Szarvas: Nyácsik S. utóda,
Réthy Sándor, Kmetz Mihály.
M-Berény Pils Márton

Mezőtúr: Schreiber Izidor
Turkeve: Friedmann Gy.
Gyoma: Scheiber Adolf uraknál

Mint legjobbnak elismert, úgy valódiságánál mint gyógyhatásánál fogva a

TOKAJI COGNAC

Az első Tokaji Cognac gyárból mely tiszta borból készül.

Kizárólagos főraktár:

KMETZ MIHALY

fűszer, bor és csemege kereskedésében

SZARVASON

piactér. 10—6

Csak akkor valódi ha vőlj ggyel van ollandva.

A legolcsóbb könyvnyomda

A „SZARVAS és VIDÉKE” KÖNYVNYOMDAJA

SZARVASON.

AJÁNLKOZIK
mindennemű és alakú
nyomtatványok elkészítésére.

FÓLYÓ IRATOK,
Könyvek,
ZÁRMÉRLEGEK,
Körlevelek,
Kereskedői
nyomtatványok.

LEVÉLPAPIROK
és
BORITÉKOK
czégnomással,
Jegyzékek,
CZIMKÉK,

Névjegyek

közönséges — — — 50 krtól
aranysegélyű — — — 1 frtől
fölfele 100 darab.

Báli- és Esketési
MEGNEVŐK.

Diszokmányok,

Szalag-aranyezés.

Arjegyzékek,
Étlapok.

Keresztelők

és
Eljegyzési kártyák
izléses kivitelben.

Raktáron:
ÜGYVÉDI
NYOMTATVÁNYOK.
Kötelezvények,
ADÓINTŐ
CZÉDULÁK.

Továbbá:
Mindennemű
bárcák,
Betéti és üzleti
könyvecskék,
Körözvények,
Keresztlevelek,
Halotti jelentések,
jutányos árban.

Tudományos

és zeneművek

FÜZETEK.

Gyászjelentések

NÉVJEGYEK.

ALAPSZABÁLYOK
Vonalozott üzleti
KÖNYVEK,
Áru- és köz-
zönséges
SZÁMLÁK
Falragaszok,
Táblázatos munkák,
Egyházi és pénz-
intézeti munkák.

Szóval minden
könyvnyomdai uton
előállítható munkára
megrendelések
pontosan és jutá-
nyosan fogantatosít-
tatnak.

A „SZARVAS és VIDÉKE”

KÖNYVNYOMDAJA és HIRLAPKIADÓHIVATALA

(Bellezoy-t saját ház 11 sz.)

Előfizetéseket elfogad — hirdetések, valamint nyilttéri
közleményeket a legjutányosabban számít fel.